

Qeyri-neft sektoru diqqət mərkəzindədir

Respublikamızda sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün hər gün daha böyük işlər görülür, sahibkarların səmərəli fəaliyyətinə və inkişafına kömək edən tədbirlər həyata keçirilir. Sahibkarların hərtərəfli inkişafına ölkə rəhbərliyinin də dəstəyi danılmazdır. Məhz bütün bunların nəticəsidir ki, hazırda ölkə iqtisadiyyatının inkişafında sahibkarlar çox mühüm rol oynayırlar.

Müasir dövrdə ölkədə iqtisadiyyatın tarazlı və dayanıqlı inkişafının təmin edilməsi, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişafı və onun ixrac imkanlarının genişləndirilməsi qarşıda duran əsas vəzifələrdəndir. Sənaye parklarının yaradılması da bu istiqamətdə atılan mühüm addımlardandır.

Hazırda neft-kimya sənayesi ölkə iqtisadiyyatının inkişafının ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilmişdir. Mühəndis-quraşdırma, maşınqayırma, avtomobil, ərzaq və digər sənaye sahələrində texniki həllər və məhsul baxımından istehsal əlaqələrini təmin edən bu sektorun inkişafı məqsədilə neft və qaz ehtiyatları ilə zəngin olan ölkələr müvafiq istiqamətli sənaye obyektləri, həmçinin texnoparklar və sənaye parkları yaradırlar. Ölkəmizdə də bu sahənin inkişafına xüsusi diqqət göstərilir və bu məqsədlə yaradılan sahibkarlıq obyektlərindən biri də hər cür zəruri infrastruktur və idarəetmə qurumlarına malik olan, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsullar istehsalı və xidmətlər göstərilməsi məqsədləri üçün istifadə edilən Sumqayıt Kimya Sənaye Parkıdır.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərir. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının idarəedici təşkilatı Prezident İlham Əliyevin 2011-ci il 21 dekabr tarixli Fərmanı ilə yaradılmış “Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-dir. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının fəaliyyətinin təşkili, parkda yerləşəcək istehsal sahələrinin qurulması üçün icazə sənədlərinin alınması, layihələrin hazırlanması, razılaşdırılması, infrastruktur təminatı və digər zəruri

tədbirlərin həyata keçirilməsi “Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC tərəfindən aparılır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılmasında əsas məqsəd ölkədə innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafı üçün münbit şərait yaratmaq, sahibkarlığı dəstəkləmək, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək və əhəlinin istehsal sahəsində məşğulluğunu artırmaqdan ibarətdir.

Yarandığı vaxt 167,66 hektar əraziyə malik olan Parka göstərilən maraq və gələcək perspektivlər nəzərə alınaraq sənaye parkına əlavə torpaq sahəsi ayrılmışdır. Hazırda nəhəng infrastruktur malik Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ümumi ərazisi 295,62 hektar təşkil edir. Paytaxt Bakıdan 32,5 km məsafədə yerləşən Parkın Baş Planına əsasən, buradakı Sənaye Zonasının ərazisinin 192 hektar olması nəzərdə tutulur. Burada aqro və tibb kimyası, məişət kimyası, tikinti sənayesi kimyası, elektronika və avtomobil sənayesi kimyası, polimerlər və sənaye avadanlıqlarının istehsalı məqsədilə 35-40 müəssisənin fəaliyyət göstərməsi də planlaşdırılır.

Müasir üslubda dizayn edilmiş və 21 hektar təşkil edəcək Sosial zonada Parkın rezidentləri üçün böyük imkanlar yaradılacaq. 16 mərtəbəli inzibati bina, Sərgi-Kon-

frans Kompleksi, “A” kateqoriyalı ofis sahələri, Peşə Təhsil Mərkəzi, Laboratoriya binası, emalatxanalar, Uşaq Baxım Mərkəzi ilə bərabər, burada açıq və qapalı idman meydançaları, Sağlamlıq Mərkəzi, Yataqxana Kompleksi, həmçinin rezidentlər və işçilərə xidmət edəcək digər obyektlər, “yaşıl zonalar”, hətta qonaqlar üçün “VIP” butik otelin də fəaliyyəti nəzərdə tutulur. Ərazidə 24 saat mühafizə, yanğınsöndürmə və tibbi xidmət Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidentlərinə xidmət göstərəcəkdir.

Texniki infrastrukturun təchizatı nöqtəyi-nəzərindən Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı tam fərqli və müasir yanaşma təklif edir. Potensial investorların biznesinin inkişafı, habelə kimya sənayesi üçün zəruri olan bütün enerji daşıyıcıları, o cümlədən elektrik enerjisi, təbii qaz, texniki və içməli su, kanalizasiya və tullantı suları xətləri və digər kommunikasiya xətləri yeraltı qalereya vasitəsilə “plug&play” sistemi əsasında rezidentlərə təqdim edilir. Yəni, sənaye parkının hər bir rezidenti zəruri olan infrastruktur şəbəkəsinə dərhal qoşulmaq imkanına malik olacaqdır.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının Baş Planına əsasən, 2013-cü ildən ərazidə infrastruktur şəbəkəsinin yaradılması işlərinə başlanmış və hazırda bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Artıq Sumqayıt

Kimya Sənaye Parkının yeraltı infrastruktur şəbəkəsinin tikintisi başa çatdırılıb. Belə ki, parkboyu ümumi uzunluğu 13,5 km yağış suyu, 10,8 km içməli su, 8 km texniki su şəbəkəsi, 20,6 km yanğına qarşı su, 11,7 km məişət tullantı suları və 9,3 km kimyəvi tullantı suları xətləri çəkilmişdir.

Müasir sənaye parkları konsepsiyasına uyğun olaraq, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında kommunikasiya xətləri qalereyalar vasitəsi ilə çəkilir. Eni 3 metr, hündürlüyü isə 2,2 metr olan yeraltı qalereyaların ümumi uzunluğu 10,3 km təşkil edir.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində fasiləsiz və sabit gərginlikli elektrik enerjisi təchizatı üçün 2 ədəd 110/35/6,3 kVt-luq müasir yarımstansiyanın tikilməsi nəzərdə tutulur. Parka bir mənbədən iki istiqamətdən qaz verilişi xətləri çəkilib ki, bu da bütün təhlükəsizlik normalarına cavab verməklə avtomatik nəzarət paneli vasitəsilə idarə ediləcək. Sənaye Parkında içməli, texniki və yanğın suyuna olan ehtiyacı ödəmək üçün ümumilikdə 5 ədəd su anbarı inşa olunacaq.

Parkın ərazisində rahat və maneəsiz hərəkəti təmin etmək məqsədi ilə ərazidə mərkəzi, dairəvi və ara yollar salınacaq. 2 istiqamətdə - şimal və cənub istiqamətlərinə dəmir yol xətləri çəkiləcək. Sənaye Parkında idxal-ixraca, müxtəlif növ əmtələrin və malların təchizatına şərait yaradılması məqsədilə Logistik Mərkəz fəaliyyət göstərəcək. Mərkəz müxtəlif tipli yüklərin, o cümlədən, xammalın, hazır məhsulların və avadanlığın nəqlinə xidmət edəcək.

Burada həmçinin rezidentlərə xidmət məqsədilə

magistral dəmir yol xəttinə birləşən dəmir yol qovşağı da inşa olunacaq. Dəmir yol qovşağın yaxınlığında yükləmə-boşaltma məntəqəsi yerləşəcək. Məntəqəyə yaxın ərazidə isə 10 min m² ərazini əhatə edəcək 2 ədəd anbar inşa olunacaq.

Parkın ərazisində 500 tələbənin təhsil ala biləcəyi Peşə Tədris Mərkəzi fəaliyyət göstərəcək ki, burada əsasən kimya, inşaat və mexatronika istiqamətləri üzrə 30-a yaxın peşə hazırlığı həyata keçiriləcək. Sənaye parkında 3 təcrübə emalatxanasının tikilməsi də nəzərdə tutulan məsələlərdəndir.

Sənaye Parkının bütün infrastrukturunun Azərbaycan hökuməti tərəfindən maliyyələşdirilməsi perspektiv layihələrə investisiya qoyuluşuna da azaldacaq.

Hazırda Cənubi Qafqazın ilk kimya sənaye parkı olan SKSP-nin əsas hədəfi Qafqaz və Orta Şərqi regionunda kimya-sənaye mərkəzinə çevrilməkdir. Bundan başqa, parkda yerli istehsalın rəqabət qabiliyyətliyi artırmaq, ölkədə innovativ və yüksək texnoloji istehsalı və bu sahədə sahibkarlığı genişləndirmək, qeyri-neft sektorunun inkişafını stimullaşdırmaq, investorlar üçün geniş imkanlar yaratmaq, kimya sənayesində innovativ və yüksək texnoloji istehsalın əsas mərkəzinə çevrilmək, regionda kimya sənayesi məhsullarının əsas təchizatçısı olmaq və “Araşdırma və inkişaf” işinin təşkili, biznes inkubatorların yaradılması da SKSP-nin əsas hədəfləridəndir.

Azərbaycanda innovativ sənaye quruculuğunun irimiqyashı lahiyəsi kimi Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında investorlar üçün ən münasib işgüzar şərait mövcuddur. Belə ki, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının, ümumiyyətlə isə Azərbaycanda fəa-

liyyət göstərən sənaye və texnologiyalar parklarının rezidentləri 7 il müddətinə mənfəət, torpaq, əmlak vergilərindən, eləcə də parka istehsal məqsədilə gətirilən avadanlıq və texnologiyalar əlavə dəyər vergisindən azaddır.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında rezidentlərin qeydiyyatı “bir pəncərə” sistemi ilə həyata keçirilir ki, bu da sahibkarlara daha operativ və rahat xidmətin təşkilini təmin edir. Sənaye parkının idarəedici təşkilatı olan “Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC rezidentlərə geniş spektorda xidmətlər təklif edir. Bütün xidmətlər o cümlədən, məlumatların toplanılması, marketing araşdırmaları və təhlillər, investorların sorğularının cavablandırılması, müxtəlif təyinatlı tədbirlərin təşkili, yerli partnyorların və təmsilçilərin seçilməsində dəstək, məsləhət xidmətləri, treninqlər və digər xidmətlər Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidentlərinə ödənişsiz təklif olunur.

Sənaye parkının rezidentləri isə əsasən “Azertexnolayn” MMC, “SOCAR Polymer” MMC, “AzerFloat” QSC, “Azerbaijan Fibro Cement” MMC və “Bakı Əlvan Metallar və Ferroarintilər Şirkəti” MMC-dir. Həmin rezidentlərin layihələr üzrə cəlb edilmiş investisiya həcmi 1,1 milyard ABŞ dolları təşkil edir.

Kimya sənayesi üzrə ixtisaslaşmış bir sıra tanınmış şirkətlər Sumqayıt Kimya Sənaye Parkına investisiya yatırılmasına maraqlı gös-tərirlər ki, bu da Parkın gələcək inkişafı baxımından önəmlidir. Kanada, Almaniya, Yaponiya, Fransa, İtaliya və Türkiyədən olan şirkətlər, o cümlədən yerli şirkətlər Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti olmaq niyyətindədirlər. Təkliflərin əksər hissəsi neft-kimyası, əczaçılıq, tikinti sənayesi kimyası üzrə layihələrdən ibarətdir ki, hazırda bu layihələrə baxılır.

Mətanət HÜSEYNOVA

